

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 63
від 07 квітня 2021 року

Про проект Закону України
“Про внесення змін до деяких законів України щодо джерел забезпечення
державних гарантій здобувачам освіти”
(реєстр. № 4340 від 06.11.2020)

Головним комітетом з опрацювання законопроекту є Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Законопроект надіслано Комітету з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. для розгляду в установленому порядку.

Законопроектом вносяться зміни до законів України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, “Про освіту” та “Про дошкільну освіту” з метою підвищення рівня соціального захисту з боку держави пільгових категорій здобувачів освіти (п. 2 пояснювальної записки). Зокрема, пропонується розширити (уточнити) напрями розподілу освітньої субвенції та встановити, що за її рахунок має бути обов’язково забезпечено організацію харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I-III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям”, дітей, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок військових дій і збройних конфліктів.

В експертних висновках компетентних органів було надано низку зауважень, що свідчить про необхідність суттєвого доопрацювання вищезазначеного законопроекту.

Так, Міністерство освіти і науки України зазначає, що відповідно до частини третьої статті 56 Закону України “Про освіту” безкоштовне харчування гарантовано здобувачам пільгових категорій, які навчаються в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти. Однак, законопроектом не вносяться зміни до Закону України “Про повну загальну середню освіту”, “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, “Про фахову передвищу освіту”. З метою уникнення

дискримінаційних норм вважаємо за необхідне внести зміни і до інших законодавчих актів.

Окремо Міністерство освіти і науки звертає увагу, що термінологія законопроекту потребує приведення у відповідність до Закону України “Про освіту”.

Статтею 89 Бюджетного кодексу України визначено, що до видатків, що здійснюються з бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об’єднаних територіальних громад належать видатки, зокрема, на дошкільну та загальну середню освіту.

Передбачена статтею 103² Бюджетного кодексу України освітня субвенція спрямовується виключно на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників у певних типах закладів освіти.

Ураховуючи зазначене, Міністерство освіти і науки України, Асоціація міст України звертаються увагу, що фінансування за рахунок Державного бюджету України харчування дітей пільгових категорій можливе виключно після внесення змін до Бюджетного кодексу України.

Разом з тим, Асоціація міст України, підтримуючи законопроект як актуальний, зазначає, що чітке визначення джерел фінансування харчування дітей зазначеної категорії з державного бюджету дозволить реалізувати положення Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безкоштовним харчуванням дітей внутрішньо переміщених осіб” № 474-IX та уникнути навантаження на видатки місцевих бюджетів для виконання додаткових повноважень у зв’язку із розширенням пільгових категорій здобувачів освіти, які необхідно забезпечити харчуванням у закладах освіти.

Міністерство фінансів України в експертному висновку до законопроекту звертає увагу на таке:

за орієнтовними розрахунками додаткова потреба для забезпечення 192 тисяч дітей харчуванням становить 645,1 млн грн з державного бюджету (192 тис дітей на 20 грн на 8 міс на 21 день);

фінансове забезпечення безкоштовного харчування дітей з числа внутрішньо переміщених осіб чи дітей, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, які навчаються у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від підпорядкування, типів і форми власності, має здійснюватися органами місцевого самоврядування відповідно до чинного законодавства.

У пояснювальній записці до законопроекту пропонується розширити напрями використання освітньої субвенції, встановивши, що за її рахунок має бути обов’язково забезпечено організацію харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I-III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям”, дітей, які мають статус дитини, яка постраждала

внаслідок військових дій і збройних конфліктів. Зазначене не відповідає вимогам статті 103-2 Бюджетного кодексу України, згідно з якою освітня субвенція спрямовується виключно на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогічних працівників у визначених нею типів закладів освіти.

Зважаючи, що законопроект зумовлює вплив на показники державного бюджету, термін набрання чинності законом, визначений у законопроекті (з дня, наступного за днем його опублікування), не відповідає частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, що встановлює вимоги щодо введення в дію законів України або їх окремих положень, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету).

За результатами розгляду Комітет ухвалив рішення, що проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо джерел забезпечення державних гарантій здобувачам освіти (реєстр. № 4340 від 06.11.2020), внесений народними депутатами України Новинським В.В., Гриб В.О. та іншими народними депутатами України, має вплив на показники державного бюджету (призведе до збільшення його видатків). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Уповноважений Верховної Ради України з питань прав дитини підтримує законопроект без зауважень.

Комітет усвідомлює важливість піднятої проблеми та необхідність якнайшвидшого її вирішення.

На засіданні підкомітету з питань з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях від 02 квітня 2021 року при розгляді цього законопроекту було прийнято рішення запросити на засідання Комітету представників центральних органів виконавчої влади та громадських організацій, для представлення аналітичних матеріалів з цього питання, та розглянути більш докладно питання забезпечення харчуванням дітей зазначених пільгових категорій. Остаточне рішення щодо законопроекту було запропоновано прийняти на засіданні Комітету.

Враховуючи вищезазначене та провівши обговорення, **Комітет Верховної Ради України з питань науки, освіти та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо джерел забезпечення державних гарантій здобувачам освіти” (реєстр. № 4340 від 06.11.2020), внесений народними депутатами України Новинським В.В., Гриб В.О., Магомедовим М.С. та іншими, за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб’єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Рішення надіслати до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

Сергій Бабак